

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regions at a Glance 2013

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/reg_glance-2013-en

OECD Bölgelerine Bakış 2013

Türkçe Özet

Bölgeler, hükümetlerin büyümeyi teşvik etme, refahı arttırma ve eşitsizlikleri giderme çabalarının ön planında yer alır; ama ekonomik krizler, OECD ülkelerinin yarısında gelişmiş ve geri kalmış bölgeler arasındaki kişi başına GSYİH farkını arttırmıştır. Bölgelerin en yüksek performanslı %10'u ve en alttaki %10'u arasındaki farkta en büyük artış, %8'in üzerinde, Danimarka, İrlanda ve Slovak Cumhuriyeti'nde gerçekleşti. Bölgesel eşitsizliklerin azaldığı yerlerde, Çin ve Hindistan dışında, bunun nedeni en fakir bölgelerin zenginlere yetişmesi değil, en zenginlerin gerilemesi oldu. Araştırma yapılan ülkelerin dörtte üçünde, 2008 ve 2010 yılları arasında, bölgelerin en yüksek performanslı %10'unda kişi başına GSYİH azalırken, en büyük azalma (%12 ile) Kanada ve Estonya'da görüldü.

2012 yılında, bölgesel, yerel ve diğer ulusaltı (subnational) yönetimler OECD bölgesindeki kamu harcamalarının %40'ını kapsar. Ancak değişik ülkelerle ilgili veriler federalizm, bölgesel özerklik ve mali özerklik derecesine bağlı olarak büyük farklılıklar göstermektedir. Ulusaltı yönetimler, OECD bölgesindeki doğrudan kamu yatırımlarının %72'sini, federe devletlerin ve yerel yönetimlerin yatırımlarının toplamının alındığı federal ülkelerde (Belçika, Kanada, Almanya, İsviçre ve ABD) ise daha fazlasını oluşturmaktadır.

Tüm ölçeklerdeki kentlerin, özellikle de büyük kentlerin, ulusal performansa katkıları temel niteliktedir. OECD ülkelerindeki 275 metropoliten bölge, 2000-10 döneminde OECD bölgesi GSYİH'sının yarısından fazlasını sağladı. Ancak, ekonomik krizin metropoliten bölgelerde de emek piyasası üstünde büyük bir etkisi oldu. Bunun sonucunda, OECD metropoliten alanlarının %45'inde işsizlik oranı ulusal ortalamanın üzerinde gerçekleşti.

Anakentler (metropoliten alanlar) kamu politikası için önemli birimler olmasına karşın, bunların ekonomik ve sosyal sınırları genellikle idari sınırlarıyla eşleşmiyor. Çoğu durumda, aynı kentteki politika oluşturma sürecinde çok büyük sayıda yerel ve bölgesel yönetimin sorumluluğu olması, farklı kurumlar arasında amaçların iyi bir biçimde ayarlanmasını gerektiriyor.

Ekonomik büyümenin ve diğer başarı ölçülerinin bölgeler arasında, hatta aynı bölge içinde büyük farklılıklar göstermesine karşın, OECD araştırması düşük performans gösteren bölgelerin doğru karma politikalarla ve tüm yönetim düzeylerindeki çabalar koordine edilirse rekabetçi olabileceklerini göstermektedir.

Temel bulgular

Bölgeler büyümeye ve refaha katkıda bulunuyor

- Ortalama olarak, son on yılda OECD ülkelerinde toplam istihdam artışının %39'u ve GSYİH'nın %42'si bölgelerin sadece %10'u tarafından yaratıldı.
- Ekonomik kriz nedeniyle, 2008 yılından bu yana bölgelerin çoğunda kişi başına GSYİH azalması yaşandı. Ortalama olarak, kırsal bölgelerdeki azalma kentsel bölgelerden daha düşük oldu. Oysa kırsal bölgelerin ekonomik çöküntü döneminde istihdam yaratma konusunda daha fazla güçlük çektiği görülüyor.

- Eskiden istihdam oranları nisbeten daha yüksek olan OECD bölgelerinde de yarım gün istihdamın payı gitgide artıyor ve yarım gün çalışma oranları son birkaç yılda epeyce artış göstermiş bulunuyor. Yarım gün çalışanlar sadece bölgesel demografiden değil, hukuki mevzuattan ve çocuk bakımı kolaylıkları gibi belli aile hizmetlerine erişimden de olumsuz etkileniyorlar.
- OECD bölgelerinin yaklaşık %26'sında, 2011 yılında kadınların %50'sinden azı çalışıyordu. Kadın istihdamında en yüksek bölgesel dezavantajlar İsrail, İtalya, Slovak Cumhuriyeti, İspanya, Türkiye ve ABD'de görülüyor.
- Gençlerin %40'ının işsiz olduğu Yunanistan, İtalya, Meksika, Polonya, Portekiz, Slovak Cumhuriyeti ve İspanya'nın bazı bölgelerinde genç nüfusun işsizliği özel bir sorun oluşturuyor. Bu bölgelerin özel emek piyasası koşullarını irdeleyip yerel duruma uygun siyasal karşılık ya da çözümler bulmak, ulusal toparlanmaya pekala önemli ölçüde yardımcı olabilir.
- Son 30 yılda bütün OECD ülkelerinde ömür uzadı ve bebek ölümleri azaldı. Ama İspanya, Avustralya, Meksika, ABD ve Portekiz'in değişik bölgelerinde her iki göstergede de önemli farklılıklar göze çarpıyor. Kanada ve Slovak Cumhuriyetinde ise bölgeler arasında bebek ölümlerinde farklılıklar görülüyor.
- 2005 ile 2008 yılları arasında, başta Kanada olmak üzere OECD ülkelerinin çoğunda ve OECD dışındaki Brezilya'da kişi başına karbondioksit salımı azaldı.

Birlikte çalışma ve daha az ile daha çok şey yapma gereği

- OECD ulusaltı yönetimlerinin harcamaları, 2012 yılında GSYİH'nın %17'sini, tüm kamu harcamalarının %40'ını ve doğrudan kamu yatırımlarının %72'sini oluşturuyordu.
- Vergi gelirleri OECD bölgesinde, ortalama olarak, ulusaltı yönetim gelirlerinin %45'ini sağlarken, merkezi ve uluslararası yönetimlerden transferler gelirlerin yaklaşık %38'ini oluşturmaktadır.
- 2012 yılı sonunda, OECD bölgesindeki (30 ülkede) genel brüt devlet borcu GSYİH'nın %113'ü iken, ulusaltı yönetim borcu GSYİH'nın %22'si idi.
- 2007 ile 2012 yılları arasında, OECD bölgesinde kişi başına doğrudan ulusaltı yönetim yatırımlarının (yaklaşık eksi -%7 oranında) son derece çarpıcı bir daralma göstermesi, bütçe açıklarını azaltmak, sağlık, sosyal yardım ya da eğitim giderlerini korumak için yapılan kesintileri yansıtıyordu. Aynı dönemde, kişi başına brüt ulusaltı yönetim borcu, kişi başına, yaklaşık 1,000 dolara karşılık gelen, %14 oranında bir artış gösterdi.
- Bütçe ve giderlerle ilgili kararlara gelince, tüm yönetim kademelerinin uyum içinde çalışıp, ulusal, bölgesel ve yerel yönetimler arasında amaçları ve alınacak önlemleri eşgüdüm içinde yürütmeleri gerekir.

Büyüme, sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal kaynaşmanın itici gücü olarak anakentler

- OECD ülkelerinde nüfusun %70'i çeşitli büyüklüklerdeki kentlerde yaşamaktadır ve anakentler tek başına OECD nüfusunun %50'sini barındırmaktadır.
- OECD kapsamındaki 16 ülkede, 2008 yılında tüm yeni buluş (patent) belgelerinin %65'i anakentlere verildi.
- Krizin anakentler üzerinde de olumsuz etkileri oldu: Metropoliten alanlarda işsizlik oranı inceleme kapsamındaki 28 OECD ülkesinden 26'sında son dört yılda önceki on yıldan daha fazla arttı.
- Birçok metropoliten alanda çarpık kentleşme nüfus artışından daha hızlı gerçekleşti.
- Anakentler büyük enerji tüketicileri ve karbondioksit üreticileridir. Ancak, OECD ülkelerinin yarısında, metropoliten alanlarda kişi başına karbondioksit salımları nüfus yoğunluğu daha düşük olan bölgelerden daha az oldu.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *OECD Regions at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_glance-2013-en